

استانداردهای سلامت هسته های اولیه، گلخانه و موزستان های مادر،

تولید:

۱. هسته های اولیه (Basic & Pre-basic Stocks):

هسته های اولیه: مواد گیاهی محذوری از ارقام تجاری هستند که اصالت و سلامت آنها توسط موسسه تحقیقات ثبت و گواهی پدر و نهال محرز شده و در مکانی محافظت شده و غیر قابل نفوذ به اختراعات نگهداری می شوند.

پیش تکثیر: مواد گیاهی برگرفته از هسته های اولیه بوده که اصالت و سلامت آنها توسط موسسه تحقیقات ثبت و گواهی پدر و نهال محرز شده است. این طبقه به عنوان حلقه بین هسته های اولیه و باغات مادری قرار دارد و مواد گیاهی مورد استفاده برای احداث باغ مادری از آنها تهیه می شود. این مواد گیاهی در مکانی محافظت شده و غیر قابل نفوذ " ذخرات نگهداری" می شوند.

توضیحات:

۱. هسته های اولیه و پیش تکثیر باید عاری از کبیه پاتوژنهای گیاهی سیستمیک، از جمله *Ralstonia solanacearum* (Moko disease), *Cucumber mosaic virus* (CMV), *Fusarium oxysporum* (Panama disease), *Musciellum theobromae* (Cigar end rot) و مانند *Radopholus* sp. باشد.

۲. هسته های اولیه و پیش تکثیر باید در شرایط کنترل شده و در محیط کشت کاملاً استریل به صورت آندامی نگهداری می شوند.

۳. کف محیط نگهداری باید حداقل تا عمق ۸۰ سانتیمتر از سنگریزه پوشیده شده و گلدانها بر روی سکوهای بتنی یا پلاستیکی نگهداری شوند.

۴. ضمن ارزیابی چشمی مرتب از نظر سلامت در برابر بیماریهای منتشر در بین ۹۱ باید سالیانه دو بار از نظر عدم آلودگی به این بیماری ها مورد ارزیابی آزمایشگاهی قرار گیرند.

۲. مور، تان های ندوری (Mother Blocks):

به باغات گیاهانی از ارقام تجاری محصولات سرزرخشی باستانی با اصالتی معلوم و کاملاً سالم اطلاق می شود که تحت نظارت موسسه تحقیقات ثبت و گواهی پدر و نهال در مکانی با فاصله از آزمایشگاه استاندارد گذاشته شده و از مواد گیاهی آنها برای تولید نهال استفاده می شود.

توضیحات:

۱. موزستان های مادری باید عاری از کبیه پاتوژنهای گیاهی سیستمیک از جمله *Ralstonia solanacearum* Race T (Moko disease), *Cucumber mosaic virus* (CMV), *Fusarium oxysporum* (Panama disease), *Musciellum theobromae* (Cigar end rot) و مانند *Radopholus* sp. باشد.

۲. خاک موزستان ها باید عاری از نمادمای انگیل *Pyrenochaeta reniformis*, *Meloidogyne* spp., *Rhizoctonia solani* و *Pythium* sp. بوده و به هنگام انتخاب محل احداث به تأیید سازمان حفظ نباتات رسیده باشد.

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۵/۰۱

۳. فاصله حریم امن (عدم وجود منابع گیاهی آلوده) برای موزستان های مادری با توجه به نوع استفاده از موزستان (برداشت پاجوش حیو،) ، بیماریهای قابل انتقال و برد پروازی حشرات ناقل تعیین می شود. در مورد موزستان های مادری ، با هدف برداشت پاجوش ، حریم امن ۱۰۰۰ متر تعیین می شود.

۴. به منظور اطمینان از عدم انتقال بیماریهای خاکبرده ، باید آبیاری از نوع تحت فشار باشد. و توسط لوله های آبیاری مستقیماً از منبع تامین آب (با اولویت جهاد) به زمین اصلی منتقل گردد. موزستان های مادری ضمن ارزیابی چشمی مرتب (۲-۳ بار در فصلول مختلف سال) از نظر سلامت عمومی (عدم وجود علائم بیماری)، باید سالانه یکبار از نظر آلودگی به پاتوزهای ذکر شده در بند ۱ مورد ارزیابی آزمایشگاهی قرار گیرند. در صورت مشاهده آلودگی ضروری است بوته (بوته های) آلوده حذف و با بوته سالم جایگزین شود.

۳. نهال گواهی شده (Certified):

نهال کشت بافتی / پاجوش تکتری گواهی شده به نهال، اطلاعی می شود که اصالت، سلامت و مشخصات ظاهری آن مطابق با استانداردهای مصوب بوده و مواد اولیه آن از هسته های اولیه / موزستان های مادری تهیه می شود.

(توضیحات)

پاجوش / نهال کشت بافتی گواهی شده باید دارای پاتوزهای *Pratylenchus Radopholus* sp.، *oxysporum*، *R. solanacearum* race T، CMV، *R. solanacearum* spp. باشد.

۲. نهالستانها باید از سایر منابع آلودگی ۱۰۰۰ متر فاصله داشته باشند.

جدول ۲: بیماریهای قابل انتقال موز

عامل بیماری	انتقال	دامنه میزبانی
<i>Cucumber mosaic</i> <i>Cucumovirus</i>	شته ها، بیه و پیوندگی	درای وسیعترین دامنه میزبانی: در بین فروروسهای گیاهی (اکثر تک لیه ایها و دو لیه ایها شامل تمام خانواده استغناج، گوجه فرنگی، فلفل، شنبدر، بونجه، لوبین، سورب، موز، پشن فروت...)
<i>Ralstonia solanacearum</i> Race ۳	خاک آلوده، آب آلوده، پاجوش نهال آلوده و ادوات کشاورزی	موز، ملیکوبنا، زنجبیل، خانواده سورلانسه
<i>Rhizoctonia solani</i>	خاک و آب آلوده، پاجوش نهال آلوده و ادوات کشاورزی	بسیار وسیع

<i>Pythium</i> spp.	خاک و آب آلوده، باجوش نهال آلوده و ادوات کشاورزی	بسیار وسیع
<i>Fusarium oxysporum</i>	آب، خاک، ادوات کشاورزی، مواد گیاهی آلوده	بسیار وسیع
<i>Musciillum theobromae</i>	آب، خاک، ادوات کشاورزی، مواد گیاهی آلوده	موز
<i>Meloidogyne</i> spp. ² <i>M. hapla</i> <i>M. arenaria</i> <i>M. incognita</i> <i>M. javanica</i>	خاک	پلی فاز
<i>Rotylenchulus reniformis</i> ²	خاک	پلی فاز
<i>Pratylenchus</i> spp. ²	خاک	پلی فاز
<i>Radopholus</i> sp. ²	خاک	موز
<i>Tylenchurinus</i> sp. ²	خاک، اندام های تکثیری	موز
<i>Radopholus</i> sp. ²	خاک	موز

توضیحات: روش های رایج برای آلودگی درخت های نرنگ و در صورت نیاز روش های موثرتری
 تجزیه روش های رایج استفاده از محیط های کشت اختصاصی
 استفاده از محیط های کشت و در صورت نیاز استفاده از PCR
 روش های رایج برای بررسی تلفات اندام های حشری، موفه و ریشه

